

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Nederlandse Informantvragenlijst over Cognitieve achteruitgang bij ouderen (IQCODE-N)

Informant Questionnaire on Cognitive Decline in the Elderly (IQCODE)

Oktober 2021

Review: 1) MJH Jungen

2) D Ummels

Invoer: ML Bokhorst

1 Algemene gegevens

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Overige
Aandoening (ICD)	Psychische stoornissen
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Mentale functies

- *Korte beschrijving* → De IQCODE is een screeningstest voor het detecteren van dementie. Zij vraagt via een informant naar veranderingen in het dagelijks cognitief functioneren van de dementerende persoon in de afgelopen 10 jaar. Oorspronkelijk bestond zij uit 39 items, met daarnaast een verkorte versie van 16 items. Nu is de lange versie van de IQCODE aangepast naar 26-items met naast de verkorte versie met 16 items ook een versie met 8 items.^{1,2}
- *Doelgroep* → personen met dementie
- *Auteur:*
 - ✓ *Oorspronkelijke versie* → Jorm AF, Jacomb PA (1989)¹
 - ✓ *Nederlandse versie* → de Jonghe JFM, Schmand B (1997)³

2 Doel van het meetinstrument

Combinatie van:

- Inventariserend
- Diagnostisch

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Vragenlijst
- *Opbouw* → 26 items met 5 antwoordmogelijkheden
- *Invulinstructie* → een korte invulinstructie staat in de vragenlijst
- *Meetniveau* → per item: wijze score: 5-puntsschaal (1-5); meetniveau ordinaal
- *Meetniveau* → totaalscore: wijze score: alle punten worden opgeteld en door 26 gedeeld bij de lange versie en door 16 voor de korte versie.
De totaalscore ligt op een schaal tussen 1 en 5; meetniveau ordinaal.

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → www.meetinstrumentenzorg.nl
- *Geschatte kosten* → gratis te downloaden
- *Copyright* → onbekend, voor meer info over copyright zie <https://meetinstrumentenzorg.nl/faq/>

5 *Methodologische kwaliteit*

Gegevens over de methodologische kwaliteit staan o.a. in de volgende reviews:

- Jorm AF. The Informant Questionnaire on cognitive decline in the elderly (IQCODE): a review. 2004⁴
- Sikkes SA, Knol DL, van den Berg MT, de Lange-de Klerk ES, Scheltens P, et al. An informant questionnaire for detecting Alzheimer's disease: are some items better than others? 2011⁵
- Cruz-Orduña I, Bellón JM, Torrero P, Aparicio E, Sanz A et al. Detecting MCI and dementia in primary care: efficiency of the MMS, the FAQ and the IQCODE. 2012⁶
- Smith T, Hameed Y, Cross J, Sahota O, Fox C. Assessment of people with cognitive impairment and hip fracture: a systematic review and meta-analysis. 2013⁷
- Burton L, Tyson SF. Screening for cognitive impairment after stroke: a systematic review of psychometric properties and clinical utility. 2015⁸
- Breton A, Casey D, Arnaoutoglou NA. Cognitive tests for the detection of mild cognitive impairment (MCI), the prodromal stage of dementia: meta-analysis of diagnostic accuracy studies. 2019⁹
- Taylor-Rowan M, et al. Informant-based screening tools for dementia: an overview of systematic reviews. 2021¹⁰

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → Engels, Nederlands en diverse andere talen
- *Benodigdheden* → vragenlijst
- *Randvoorwaarden* → de vragenlijst wordt ingevuld door een vriend of bekende van de cliënt, die de cliënt minimaal 10 jaar kent. Omdat het moeilijk is gebleken een persoon te vinden die de betreffende persoon met dementie al 10 jaar kent, wordt er flexibel omgegaan met het time-frame van 10 jaar en wordt er bijvoorbeeld ook gewerkt met personen die over een periode van 5 jaar de vragen kunnen beantwoorden.
- *Benodigde tijd* → 10-15 minuten
- *Gebruikershandleiding* → nee

7 *Normgegevens*

- *Uitkomstklassen en normgegevens* →
 - Cut-off scores: deze zijn gebaseerd op de totaalscore gedeeld door het aantal vragen (score range 1-5). Hogere scores geven een hogere achteruitgang aan.¹¹
Score:
 - < 3.00 = indicatie tot vooruitgang
 - 3.00 = indicatie tot geen verandering
 - 3.01- 3.50 = indicatie tot lichte achteruitgang
 - 3.51- 4.00 = indicatie tot matige achteruitgang
 - 4.01- 5.00 = indicatie tot ernstige achteruitgang
 - De vastgestelde cut-off score die de beste diagnostische geldigheid biedt is 3.27/3.30 in de lange versie en 3.31/3.38 in de korte versie.¹²

8 *Overige gegevens*

- De IQCODE is ook in 16-items versie beschikbaar in diverse talen. Daarnaast is er nog een kortere Duitse versie (8-items).
- Er is een aangepaste versie voor mensen die een hartinfarct hebben meegemaakt, de IQCODE-CA.¹³

9 *Literatuurlijst*

1. Jorm AF, Jacomb PA. The Informant Questionnaire on Cognitive Decline in the Elderly (IQCODE): socio-demographic correlates, reliability, validity and some norms. *Psychological medicine*. 1989 Nov;19(4):1015-1022.
2. Jorm AF. A short form of the Informant Questionnaire on Cognitive Decline in the Elderly (IQCODE): development and cross-validation. *Psychological medicine*. 1994 Feb;24(1):145-153.
3. de Jonghe JF. Differentiating between demented and psychiatric patients with the Dutch version of the IQCODE. *International journal of geriatric psychiatry*. 1997 Apr;12(4):462-465.

4. Jorm AF. The Informant Questionnaire on Cognitive Decline in the Elderly (IQCODE): a review. *International psychogeriatrics*. 2004 Sep;16(3):275-293.
5. Sikkes SA, Knol DL, van den Berg MT, de Lange-de Klerk ES, Scheltens P, et al. An informant questionnaire for detecting Alzheimer's disease: are some items better than others? *Journal of the International Neuropsychological Society*. 2011 Jul;17(4):674-681.
6. Cruz-Orduña I, Bellón JM, Torrero P, Aparicio E, Sanz A, et al. Detecting MCI and dementia in primary care: effectiveness of the MMS, the FAQ and the IQCODE. *Family practice*. 2012 Aug;29(4):401-406.
7. Smith T, Hameed Y, Cross J, Sahota O, Fox C. Assessment of people with cognitive impairment and hip fracture: a systematic review and meta-analysis. *Arch Gerontol Geriatr*. Sep-Oct 2013;57(2):117-126.
8. Burton L, Tyson SF. Screening for cognitive impairment after stroke: a systematic review of psychometric properties and clinical utility. *J Rehabil Med*. 2015 Mar;47(3):193-203.
9. Breton A, Casey D, Arnaoutoglou NA. Cognitive tests for the detection of mild cognitive impairment (MCI), the prodromal stage of dementia: meta-analysis of diagnostic accuracy studies. *Int J Geriatr Psychiatry*. 2019 Feb;34(2):233-242.
10. Taylor-Rowan M, et al. Informant-based screening tools for dementia: an overview of systematic reviews. *Psychol Med*. 2021 May 25;1-10.
11. Tip Sheet 5 - The IQCODE (Short Form). p. 37. Beschikbaar via: https://library.bsl.org.au/jspui/bitstream/1/2936/1/Assessment%20of%20older%20people%20with%20dementia_ACAS-CALD-FINAL-REPORT.pdf [Geraadpleegd 2021 oktober 15]
12. Modified Informant Questionnaire on cognitive decline in the Elderly (IQCODE). Beschikbaar via: <https://www.health.belgium.be/nl/cognitief-functioneren> [Geraadpleegd 2021 oktober 15]
13. Blennow Nordström E, Lilja G, Årestedt K, Friberg H, Nielsen N, Vestberg S, Cronberg T. Validity of the IQCODE-CA: an informant questionnaire on cognitive decline modified for a cardiac arrest population. *Resuscitation*. 2017 Sep;118:8-14.